

La gent normal (carta a Nell Dunn)

 quaderndelesidees.press/la-gent-normal-carta-a-nell-dunn

Temps de lectura: 7 minuts

Oliver Mancebo

Ei, Nell:

Riuries si sabessis l'estona que he trigat a decidir com dirigir-me a tu en l'encapçalament. «Benvolguda»? Un pèl forçat. «Estimada»? Podria ser, però, com deia Marty Wilde (en una d'aquelles cançons pop que les *jukebox* vomiten a tot volum a les festes dels teus llibres): «Why must I be a teenager in love?». D'entrada, tu no em coneixes de res. En segon lloc, jo no hauria de passar per alt que ets la filla

Nell Dunn

d'un baronet i neta materna del cinquè comte de Rosslyn. He de dirigir-me a tu, així doncs, amb algun tractament honorífic? Si fins i tot estàs emparentada amb la família Rothschild. Els Rothschild, càsum dena! Però com que sempre t'has esforçat a fer saltar pels aires les distàncies socials, particularment acusades a Anglaterra, finalment he pensat que no et desagradarà un to informal.

O potser senzillament és que, de les dues Nells que formen la teva identitat una mica dissociada (no t'ho prenguis malament), em sento més còmode remetent aquestes paraules a la noia que observa els nois del pub amb una cervesa torrada a la mà. La que porta texans blancs cenyits de saldo, es tenyeix de ros i es carda els cabells. Aquella a qui xiulen els obrers quan va de camí a la fàbrica de bracet de les seves companyes. La que embolica bombons barats i els fica en caixes per dos xílings amb cinc penics l'hora, sense poder rentar-se les mans perquè no se li enrogeixin del fred que fot. La que acompanya a avortar clandestinament la seva amiga. La que menja *fish and chips*. La dona casada que s'enrotlla amb un delinqüent juvenil també casat i possessiu sobre un matalàs ronyós dins d'una casa abandonada. La que puja de paquet a cavall d'una Triumph 650 en una carrera amb final dramàtic... A qui dirigeixo aquestes paraules, ben mirat, és al teu alter ego literari. A la dona sense nom que sempre para l'oïlla i no bada boca, que mai no jutja a ningú i de qui sovint fan mofa per les seves maneres la resta de personatges d'*En la encrucijada*, que tot just he llegit perquè per fi l'han traduït al castellà, encara que el vas escriure a inicis dels meus malaltissament idolatrats anys seixanta.

Portada de l'edició en castellà de "En la encrucijada"

Malgrat el rebombori que va aixecar el teu *best-seller* al Regne Unit, al meu país no et coneix ni Déu (sé que valores la sinceritat). Com et deia, el llibre ha trigat més de seixanta anys a arribar, però espero que, un cop trencat el gel, algú s'animi a publicar aviat, pel cap baix, la teva primera novel·la: *Poor cow*. [Com que aquesta és una carta oberta, aclariré als manefles que *En la encrucijada*, encara que pot llegir-se com una novel·la (és a dir, d'esquerra a dreta i de dalt a baix), es presenta com una compilació de relats realistes i naturalistes (*slices of life*, en diuen), sense trama, conflicte o final, però amb personatges i escenaris comuns.] No saps com m'agradaria poder presumir del contrari, però jo, que acostumo a donar-me-les d'avantatjat (soc d'aquells que van per la vida deixant anar que ja tenia aquell disc, havia vist en concert aquell grup o havia avorrit aquell autor/a superrar/a quan la resta dels meus congèneres només fullejaven les històries d'en Teo), ho confesso: com el comú de la gent (quina ràbia), acabo de descobrir-te.

No sé com ha pogut passar, Nell, de debò. M'obsessiona tot el que fa olor d'*angry young men* i *kitchen sink* drama d'ençà que vaig sentir-ne parlar per primera vegada en una entrevista a en Morrissey, ja saps qui, el cantant dels Smiths, un dels meus grups favorits durant els primers anys d'institut, quan cap dels meus amics els escoltava (veus el que et deia?). Des d'aleshores, fa gairebé tres dècades que visc a la caça de tota novel·la o text teatral, pel·lícula i obra d'art creada o protagonitzada per penya que malviu a base de llaunes de *baked beans* reescalfades en una habitació llogada i ocupa el temps lliure al pub dissertant, beguda i irada, sobre assumptes socials. De Shelagh Delaney i l'adaptació al cinema d'*A taste of honey* a les pintures d'aigüeres de John Bratby, tot passant per la inevitable *Look back in anger* o, per citar alguns exemples, *Sopa de pollastre amb ordi* d'Arnold Wesker (a la meua ciutat va portar-la la companyia La Perla 29 al Teatre La Biblioteca, i vaig sortir d'allí que em tremolaven les cames) o els llibres de Kingsley Amis, Philip Larkin o Colin Wilson (inclosos els col·legues misticofeixistes d'aquest últim, en Bill Hopkins i l'Stuart Holroyd, que déu-n'hi-doret). Fins i tot noms de la segona o tercera divisió (per malaguanyats, no perquè les seves poques o úniques novel·les no paguin la pena) que s'han rescatat fa poc, com Terry Taylor o Laura Del-Rivo. Tanmateix, tu, Nell, *shame on me*, insisteixo, te m'havies escapat fins fa quatre dies.

I mira que l'oncle Loach (de qui creia haver-ho vist gairebé tot) va dedicar-te els seus primers treballs. La setmana passada, un cop llegit *En la encrucijada* i en plena ressaca literària, vaig trobar al YouTube l'adaptació que en va fer per a la BBC a partir del teu guió. No sé com he pogut viure tots aquests anys sense veure-la. Una joia, sí senyora. Quina una en deuríeu fer mostrant a la tele pública una noia avortant i, en el pla següent, la mateixa noia fumant, rient i divertint-se amb les seves amigues... I això l'any 1965. Per cert, jo pensava que l'avortament ja estava permès a Anglaterra en aquella època, perquè sempre he sentit dir que les dones espanyoles (les que s'ho podien permetre) viatjaven allà per fer-ho de manera segura, però sembla que això no va arribar fins uns anys més tard, alhora que la píndola anticonceptiva. Això sí, Google diu que va ser el segon país (la Unió Soviètica va avançar-se cinc dècades) a legalitzar-lo. Aquesta setmana he vist al telenotícies que la policia metropolitana de Londres ja ha detingut més de cinc-centes persones per manifestar-se en contra del genocidi del poble palestí a mans d'Israel. I pel que sembla, la majoria d'aquestes persones detingudes i acusades de terrorisme tenen més o menys la teva edat. Què en deus opinar tu, Nell? És una pregunta retòrica, no espero una carta amb cap resposta. No pretenc que et posicionis públicament (cadascú que faci el que li permeti la consciència). És només que als teus llibres evites tot judici personal, centrant-te a donar veu als altres. Però la complicitat i l'empatia que demostres amb les persones menys afavorides em fa pensar que eres allà posant el cos (al costat d'en Ken Loach), o almenys que també treus foc pels queixals davant d'aquesta atrocitat.

I parlant de foc, el que més cridaner em resulta de tu (al marge dels teus llibres, que parlen per si sols) és com, en un sentit figurat, vas triar cremar-te a l'estil bonze, tot reduint a les cendres el teu llinatge, la teva aparença de mira'm i no em toquis, l'educació i el comportament *upper-class*, inclús el teu llenguatge i la teva pronunciació finolis, per en acabat emergir de les restes de l'incendi per donar veu a les dones joves de classe baixa. No t'ofenguis, Nell, però ets una mica piròmana. En castellà existeix una expressió que reflecteix bastant bé el que vas fer: *quemar las naves*, jugar-s'hi el tot pel tot. Per molt que t'he llegit dir en entrevistes que allò no va significar per a tu una gran ruptura; només que l'elegant Chelsea t'avorria i al barri obrer de Battersea hi vas trobar alguna cosa que no trobaves al teu entorn aristocràtic: comunitat, franquesa i conversa. Suposo que és per això que m'atreveixo a

Nell Dunn

escriure't sense que ningú ens hagi presentat. Senzillament, després de llegir el teu llibre, em ve de gust parlar-ne. Sense més pretensions.

D'una banda, em pregunto com deuria prendre's la teva família aquell rampell de deixar els barris adinerats per anar a mudar-te amb el teu marit i el teu nadó a una deixada zona industrial a l'altra banda del Tàmesi, plena de solars i d'habitatges sense bany (excepte el teu, que tenia una banyera que deixaves usar als veïns). [Vas ser una pionera en això, Nell... La dècada següent molta altra gent de Chelsea va mudar-se als nous edificis d'apartaments que van construir-se en aquells solars, i van transformar Battersea en una zona molt cotitzada. He llegit que fins i tot l'Sting hi té un apartament, allà. D'això avui en diem *gentrificació* i no mola gens, però els teus llibres són tan bons que t'ho perdonem tot, Nell (a l'Sting no).] Per altra banda, em pregunto com va reaccionar aquest veïnat menestral i rude davant el fet que una privilegiada com tu (ho dic sense mala bava; és una obvietat) decidís residir, treballar, beure, ballar, riure, cantar, visitar la presó i ficar-se al llit amb ells, la plebs, la «gent normal»... Has de reconèixer, Nell, que la teva història és pastada a la de la grega que va estudiar al Saint Martins College amb en Jarvis! Per acabar, em pregunto com ho vas viure tu, Nell, si vas arribar a sentir-te com una més. És clar que mai arribaràs a sentir el terror quotidià que produeix la falta de recursos. Però si se t'ha de jutjar pel resultat, ben al contrari de la protagonista de la cançó de Pulp, també és evident que mai et vas prendre allò com una broma.

Jo, ben al contrari, Nell, només penso en l'ascensor social, i per això intento dedicar-me a l'escriptura (és broma, evidentment, al meu país dedicar-te a ajuntar lletres és el camí més curt cap a l'oficina de Serveis Socials). Em fa gràcia imaginar-nos a tu i a mi al replà d'un d'aquells nous edificis que avui ocupen Battersea, jo tocant el botó de l'ascensor de pujada i tu el de baixada, però resulta que tots dos ascensors estan avariats. Almenys, tindriem l'oportunitat de xerrar del temps una estona en persona. Perquè amb tot el temps que he trigat a conèixer-te, ara que ens hem trobat en aquesta cruïlla de camins improbables, no hi ha manera de deixar-te. Com en aquella cançó de Gene McDaniels que sona a les pàgines d'*En la encrucijada*: «I know that for a fact / I'm at the point of no return / And for me there'll be no turning back».

Fins molt aviat, Nell.

Si t'ha agradat aquest article i vols rebre un butlletí amb els nous articles que publiquem envia'ns el teu correu electrònic i et subscriuràs a la Newsletter de Quadern.

Nom (obligatori)

Correu electrònic (obligatori)

Marca la/les Newsletter/s a la/les que et vulguis inscriure (obligatori)

Quadern de les ideesCapital Natural

He llegit i acceptat les condicions establertes en l'[avís legal i política de privacitat](#).

[Oliver Mancebo](#)

Van posar-li el nom per l'Oliver Twist. En aquestes condicions dickensianes, la seva primera feina va ser la de nen pintor de figuretes del pessebre, barrufets i mortadell·los de goma. Potser d'aquí ve la seva obsessió per la cultura pop. Anys més tard, va fer molts torns de nit (a

[Llegir més](#)

Articles relacionats
